

kerran tapahtunut. Arvattavasti ei se ollut presidentille miellyttävä näky. Sen jälkeen, tulivat poliisit ja puhdistivat kadut ennenkuin presidentti saapui. Totta kyllä, että presidentti on jo oppinut liivahtamaan ulos takaportista, kuten hänen lähettilänsä Elihu Root, paluuvierailullaan ollessa.

Elokuun 16 päivänä lähetettiin poliisiasemalta 50 poliisia tätä pientä naisjoukkoa rauhoittamaan. Heitä oli 16 kullakin portilla ja yhdeksän Squaren kummallakin puolella. Roskajoukko vetäytyi hieman loitommaksi katsomaan. Merisotilaat "ensimmäiset taistelussa" olivat nyt vaan takavartioina. Kerrottiin, että sotasihteeri Daniels on lähettänyt heille kirjoitetut varoitukset, että heidän ei saa tapella naisten kanssa — ei ainakaan julkisesti. Uudet "keisari" liput olivat kuin signaalina poliiseille hyökkäykseen ja liittolajoukko loitommalla innosti heitä hurraahuudoillaan. Viisi ja kuusikin poliisia joskus hyökkäsi yhden tytön kimppuun repien hänen vaatteensa, väänellen hänen jäseniään ja saaden käsivarret ja kalvoset mustelmille. Neiti Virginia Arnold joka urheasti piti kiinni lipustaan, mukiloitiin niin pahoin, että hän on nyt lääkärin hoidossa, molemmat kädet ja käsivarret ollen runneltuna. Neiti Burns, neiti Stuyvesant ja neiti Natalie Gray myöskin loukkaantuivat melko pahoin.

* * *

"Tänä päivänä on sellainen laki, että pitää pysyä liikkeessä." ilmoitettiin suffrageteille seuraavana päivänä 17 p. elok. Mutta koska poliisivirasto oli viime päivien kuluessa tehnyt ja kumonut lakeja niin nopeaan, ettei niihin ehtinyt tutustua niin ei tätäkään ilmoitusta otettu sen vakavammalta kannalta ja poliisi, joka oli toimekseen saanut sen ilmoittaa sanoin häpeäväänsä sitä, että kuului poliisipalveluksen jäsenistöön. Majuri Pullman, nuori mies joka on notkea niskainen poliisi departementin pää, kävi varoitamassa neiti Paulia että kaikki suffragetit tullaan vangitsemaan. Kun kysyttiin minkätähden heitä vangitaan ei poliisipäällikkö voinut antaa selitystä.

Kello neljän aikaan iltapäivällä neiti Natalie Gray, Colorado Springsistä, neiti Lucy Ewing, Chicagosta, neiti Lavinia Doek, Fayettevillestä, Pa., neiti Edna Dixon, nuori kouluopettaja Washingtonista, olivat vahtilinjassa. Tämä oli viime tilaisuus sinä päivänä. Heidät vangittiin pian sen jälkeen kun olivat lipunsa paljastaneet. Valkean talon läntinen portti oli väestöstä tyhjä siihen asti kunnes poliisit hyökkäsivät vangitsemaan siellä olevat kaksi naista ja joukko tuli heidän kiintereillänsä. Naiset kuormitettiin poliisikärryille, joka oli heitä odottanut koko sen iltapäivän, ja heidät vietiin poliisiasemalle, missä heidät pidätettiin samojen syytösten nojalla kuin työväen puhujat ja muut radikaaliset puhujat kaikista värsistä, tavallisesti syytöseen asetetaan jokaisessa maamme kaupungissa.

* * *

Oikeuskuulustelu seuraavana päivänä oli 40 minuutin ilveily tuomari Pugh toimittaan tavannukaiset seremoniat. Naiset tuomittiin poliisipäällikön todistusten perusteella, siitä että olivat muka "tukkineet kadun." Suffragetit puolestaan toivat todistuksia siihen kuinka hallitus on salajuonessa Amerikan naisia vastaan.

Nämä tytöt, kaikki alle kahdenkymmenen vuotiaita, lukuunottamatta neiti Lavina Doekia, veteraani yhteiskuntatyön tekijää, joka myös on kirjailija ja toimii Punasen Ristin yhdistyksessä, tuomittiin 30 päiväksi Occoquanin kuritusvankilaan, kun he kieltäytyivät maksamasta kymmenen dollarin sakon. Lortonin poliisiasemalta heidät kuletettiin kuritusvankilaan lukitussa kärryssä erään pahamaineisen neekerinaisen seurassa.

* * *

Ei Siperiaan tuomittuja maanpakolaisiakaan sen huolellisemmin vartioitu kuin tätä joukkoa suffragetteja. Tullessa kaukaisista valtioista tänne tehdäkseen palvelusta vahtilinjassa, ovat he katkaistuna kaikesta yhteydestä muun maailman kanssa, heillä kun ei ole ketään läheisiä sukulaisia Washingtonissa. Sanomalehtimiehiä ei lasketa heitä näkemään eikä puhuttelemaan, superintendentti Whittaker juttelee vaan niitä julkeimpia satoja sanomalehtimiehille koskeva näiden naisten mukavuutta ja kohtelua vankueudessa.

Ja sillävälin kun toverit ovat vankilassa, kaikuu suffragettien taistelun ääni Washingtonista poikki maan. Jokaisessa postissa saapuu satoja avun tarjouksia. Piketti eli vahtipalvelus on suunniteltu jo viikkoja eteenpäin, joka todistaa sen seikan, että naiset eivät pelkää hallituksen kuritusvankilaa vaan uskaltavat taistella kansanvallan puolesta tänäkin hysteerisenä sota-aikana, jolloin presidentti pitää suurta ääntä maailman kansanvallasta ja sensuuroi kansanvallan kotona. Yli sata naista on vahtilinjalla valmiina menemään Occoquanin kuritusvankilaan. Arvion mukaan ensimmäisten muutaman viikon kuluessa suffragetit enemmän kuin täyttävät kuritusvankilan ja piirin vankilankin lisäksi. Vanhoillisetkin äänioikeusyhdistykset jo yhtyvät tähän taisteluun, yhdessä radikaalisemman siiven kanssa, jota he ennen ovat pitäneet liian "tappeluhaluksena."

Edellä olevan johdosta asian selvikkeeksi sanottakoon, että ei se ole hallitus omasta tahdostaan, joka äänioikeustaistelijoita vainoa, vaan maamme kapitalistit, jotka hallituskoneistoa ohjailevat. Varsinkin nyt olisi vaarallista antaa poliittinen ase työväenluokan, s. o. työllänsäisten käsiin, kun heidän aikomuksensa on syöstä syrjään KAIKKI työllänsäisten poliittiset oikeudet, joihin kuuluvat entisillä taisteluilla voitettut työväensuojelulait sekä puhe-, kokouksumis- ja painovapaus. — Toim.

Agitaattorin mukana

(Jatkoo ensimmäiseltä sivulta)

le jo tiettyä, että vaikea on menä kertomaan maaseutuväestölle, että ollaan sosialistiopin apotooloja. Päätettiin siis kulkea kansan puhujina, jota nimeä käyttimme koko kiertomatkan joka kesti kaksi viikkoa.

Saavuttuamme koulun juhlasaliin näimme siellä muiden muassa pitäjän kirkkoherran, joka oli saapunut varottelemaan kaitsemilleen lampailla niistä susista, joita on ilmennyt keskuuteemme ja vielä saarnasi, että ne ovat meidän näköisiä, joten niitä on vaikea eroittaa. Teki mieleni hundahtaa: "eikö kirkkoherra enää eroita susia lampaista," vaan jäin sentään tuon tekemättä. Hymyilin itsekseeni että kelpaa sitä susien olla kun on päässyt paimenen ja lampaitten kanssa samaan huoneeseen. Ja ei paimenkaan voi eroittaa meitä kaitsemista lampaistaan.

Kirkkoherran saarna ei suoristakaan kohdistunut sen päivän tekstiin vaan aina tuon tuosta varoitteli olemaan varoillaan susien suhteen. Pian kirkkoherra lopetti saarnansa vielä varoitti jos keskuuteenne saapuu niitä pakanuusopin levittäjiä, niin niitä ei kenenkään pidä mennä kuulemaan.

Tämä saarna oli vaikuttanut niin paljon toverini, että hän kysyi koulun opettajalta jos hänelle annettaisi tilaisuus puhua yhteiskunta-asioista. Koulun johtokunta oli vastustavalla kannalla, vaan opettaja sanoi:

"Ei nämä miehet ole mitään vaarallisia, olen kuunnellut heidän puheitaan jo ennenkin, sillä olihan opettaja jo selvillä asian joistakin kohdista ja sillä perusteella halusi, että kirkkoherran kuullen nyt lammaslaukaan oli päässyt susia, joihin oli kohdistanut äskeisen saarnansa.

Johtokunta hetkisen asiaa mietittyään antoi luvan että saa puhua yhteiskunta-asioista.

Silloin toverini, tuo sosialisti-agitaattori, astui kylmäverisenä tuon lammaslaukaan eteen samalle saarnapaikalle, josta puolisen tuntia aikaisemmin oli kirkkoherra poistunut ja siirtynyt eturiviin istuimelle. Toverini aloitti puheen seuraavin sanoin:

Kansa veljet ja sisaret: Te olette se lammaslauka ja pitäjänne kirkkoherra on se paimen joka keritsee lampaansa niin, että ne saavat vilusta ja nälästä värjyä. Ja minä olen se susi, jota sanotaan raatelevaksi olenoksi. Selvitän teille väärin käsityksen, sillä en tahdo olla sanomatta sitä mikä on totta. Jos haluatte kuunnella niin selvitän teille sitä oppia jota te ette vielä tunne, vaan kerran tulette sen tuntemaan ja silloin kuin te käsitätte mikä on oikea ja todellinen oppi, niin silloin te olette poistava inollaiset paimenet joitten vuotuinen palkka kohoaa kalteen sataan tuhanteen markkaan vuodessa.

Toverini oli lopettanut puheensa tekstin, josta alkoi alkaa selvittämään jos yleisö haluaa kuun-

nella. Silloin joukosta nousi yksi ja lausui:

Me haluamme, ainakin minä. Johon useat vastasivat myöntävästi. Kuului joukosta joitain murauksia joita ei otettu huomioon.

Toverini selvitteli yhteiskuntaoppia, puheensa kohdistuen joka päivävseen elämään. Selvitteli asioita siinä kevyessä muodossa, että sen jokainen käsitti. Ei kosketellut uskontoa, sillä olisi se ehkä voinut pilata koko hyvän aseman, johon oli päästy kohta ensi tilassa.

Toverini lopetti puheensa ja ilmoitti saman päivän iltana selvittävänsä laajemmalla asioita, jos saadaan jostain siihen tilava huone.

Olin tiedustellut talokkailta jos heidän renkien tuvassa saataisi kokoontua, sillä tunsin kyläkunnan tarkoin ja samoin seudun asukkaat, sillä se oli minun syntymäkyläni. Sain luvan yhdeltä talokkaalta, että heille saadaan kokoontua. Ilmoitin asian yleisölle, että tulisivat saman päivän iltana 7:ltä H—n tupaan. Sillä välillä toverini oli poistunut. Huomasin hänen menneeksi, en tiennyt mihin oli joutunut, sillä olisin tahtonut hänelle ilmaista myös asian.

Hetkisen odotettua toverini tuli opettajan kanssa huoneesta, johon kirkkoherra oli hänet kutsunut ja jossa oli varoitettu käyttämään tasapuolista puhutapaa, eikä mitenkään saa tästä lähtien solvata kirkkoherraa ja samalla varoitettiin ettei saa millään muotoa kosketella uskontoa siinä muodossa, että se olisi hyljättävä ja kasvattaa kansaa pakanuusoppiin. Kirkkoherra oli tehnyt kaikkensa mitä hän sillä kerralla voisi tehdä.

Saman päivän iltana kokoonnuttiin avaraan talonpoikaistupaan. Tilaisuuteen oli saapunut kolmatta sataa ihmistä. Toverini alkoi selvittämään mitä sosialismi on ja mitä sillä tarkoitetaan.

Puheensa loputtua kehoitti perustamaan työväen yhdistyksen, joka on saatava perustetuksi kaikille ja tärkeää on sellainen tällekin seudulle jossa on iso tehdaslaitos, jossa teetetään 12 tuntia päivässä työtä ja perin pienellä palkalla. Ja ainoastaan työväen yhdistyksen avulla se voitaaan korjata. (Jatk.)

Sosialistisia

IVA-POSTIKORTTEJA

Tilatkaa heti meiltä, niin saatte ihan postivapaasti 25 sentillä tusinan, osote:

TOVERI

Box 99, Astoria, Ore.